GEMEENTE HOORN

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1861930
Steller: I.L. Wolking
Datum commissie:
Datum raadsvergadering:

Team: GM
Teammanager: Jaap de Vries
Portefeuillehouder: S. Broersma/ M. van der Ven
E-mail: i.wolking@hoorn.nl

Onderwerp
Hondenbelasting

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Motie Hondenbelasting
2	
3	
4	
5	

De raad besluit
Een keuze te maken om de hondenbelasting

a. af te schaffen;
b. in 5 jaar af te bouwen;
c. te behouden als bestemmingsheffing;
d. te behouden in zijn huidige vorm.

Samenvatting
Op 8 december 2020 heeft de raad de motie Hondenbelasting aangenomen. Het college wordt gevraagd drie scenario's uit te werken over het voortbestaan van de hondenbelasting en een voorstel aan de raad te doen toekomen. Te weten:

1. Continueren van de bestaande heffing
2. Geleidelijk in een termijn van vijf jaar afbouwen van de hondenbelasting.
3. De hondenbelasting per 2022 af te schaffen

In de raadscommissie van 20 mei 2021 is meningvormend gesproken over de hondenbelasting. De reacties en bevindingen van de raadscommissie worden in dit raadsvoorstel verder uitgewerkt om een keuze te kunnen maken over de toekomst van de hondenbelasting. Daarbij is een 4e scenario aangedragen, namelijk:

4. Een kostendekkende hondenbelasting

Als de raad beslist de hondenbelasting af te schaffen, af te bouwen of kostendekkend te maken dan heeft dit negatieve gevolgen voor het begrotingsresultaat voor 2022 en verder.

Er zou mogelijk sprake zijn van een wettelijke afschaffing van de hondenbelasting. In dat geval zou de gemeente in aanmerking komen voor een compensatie van het Rijk. Op 14 oktober 2021 is de Tweede kamer per bief geïnformeerd dat een dergelijke keuze onderdeel zou moeten zijn van de herziening van het gemeentelijk belastinggebied en wordt overgelaten aan een volgend kabinet.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
Op 8 december 2020 heeft de raad de motie Hondenbelasting aangenomen. Het college wordt gevraagd drie scenario's uit te werken over de hondenbelasting en een voorstel aan de raad te doen toekomen, te weten:

1. Continueren van de bestaande heffing
2. Geleidelijk in een termijn van vijf jaar afbouwen van de hondenbelasting.
3. De hondenbelasting per 2022 af te schaffen

Belang
Duidelijkheid te geven aan de burger over de toekomst van de hondenbelasting en hiervoor verschillende scenario's in beeld te brengen.

Centrale vraag
Welk scenario sluit het best aan om een keuze te maken over de toekomst van de hondenbelasting?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Dit voorstel werkt verschillende scenario's uit om duidelijkheid te geven aan de burger over de keuze van het gemeentebestuur over de toekomst van de hondenbelasting.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt niet direct bij aan verbetering van de duurzaamheidsambitie van de gemeente Hoorn.

4. Kaders

Verordening Hondenbelasting
De wettelijke basis op grond waarvan de houder van honden een belasting moet betalen.

Hondenbeleid Hoorn
Een beleidsstuk waarin alle maatregelen die de overheid heeft gesteld zijn gebundeld en van toepassing zijn op het houden van honden.

Motie Hondenbelasting (motie 4)
Het raadsmiddel waarmee is gevraagd drie scenario's uit te werken over de hondenbelasting.

Brief aan de raad Motie 4 Hondenbelasting
De brief aan de raad waarin de noodzaak van regulering van het aantal honden en de effecten van de drie scenario's worden meegegeven.

Bevindingen mening vormend raadsvoorstel Hondenbelasting
De algemene commissie van de gemeenteraad heeft aangegeven dat:

1. de hondenbelasting niet meer van deze tijd is en moet worden afgeschaft en anders niet meer dan kostendekkend moet zijn;
2. de financiële situatie van de gemeente een uitdaging vormt om op dit moment de hondenbelasting af te kunnen schaffen of af te bouwen;
3. de lasten die samengaan met het houden van honden niet opwegen ten opzichte van de positieve effecten die het houden van honden voor de Hoornse samenleving met zich meebrengt;
4. er geen noodzaak is het aantal gehouden honden beheersbaar te houden;

5. bij afschaffing van de hondenbelasting niet kan worden aangetoond dat het aantal gehouden honden zal toenemen.

Burgerinitiatief "Stop de Hondenbelasting"
Op 3 september 2020 heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken besloten de Tweede Kamer voor te stellen het burgerinitiatief te agenderen voor een plenair debat. Op 10 juni 2021 is het burgerinitiatief "Stop de Hondenbelasting" in de Tweede kamer besproken. Daarbij zijn een tweetal moties ingediend. Motie Smolders die vraagt om wetwijziging en de hondenbelasting af te schaffen en Motie De Kort die vraagt de financiële gevolgen van de afschaffing van de hondenbelasting inzichtelijk te maken. Meer informatie over dit onderwerp en het verloop van het debat kunt u raadplegen via navolgende link:
https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details/activiteit?id=2020A04175

Brief aan de tweede kamer Motie de Kort
De Minister informeert de Tweede Kamer over de uitvoering van de motie over de financiële gevolgen voor gemeenten van de afschaffing van de hondenbelasting. Hierin staat vermeld dat de afschaffing onderdeel zou moeten zijn van de "Herziening van het gemeentelijk belastinggebied" en dat een dergelijke keuze wordt doorgeschoven naar een volgend kabinet. De brief kunt u vinden via de navolgende link:
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/10/13/kamerbrief-met-reactie-op-motie-over-afschaffing-hondenbelasting

Herziening gemeentelijk belastinggebied
In het rapport "herziening gemeentelijke belastinggebied" worden beleidswijzigingen voorgesteld om de belastingdruk van € 4 miljard tot € 6 miljard te verleggen van het Rijk naar de Gemeente. In het rapport wordt ook als optie aangegeven de hondenbelasting afschaffen. Hierbij geldt wel een samenhang met uitbreiding van andersoortige gemeentelijke belastingen. Meer informatie kan worden geraadpleegd via de navolgende link:
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/18/herziening-gemeentelijk-belastinggebied

5. Argumenten
De motie hondenbelasting vraagt een drietal scenario's uit te werken. Tijdens de mening vormende bespreking is een vierde scenario benoemd. Het vierde scenario houdt in dat de hondenbelasting niet meer dan kostendekkend zou mogen zijn.

Effecten van het houden van honden
Een hond is één van de populairste huisdieren in Nederland. Honden hebben daardoor een bijzondere positie in de samenleving. Veel mensen hebben baat bij het houden van een hond. Het hebben van een hond als gezelschapsdier kan eenzaamheid verminderen. De hond zorgt dat mensen meer naar buiten gaan, stukken wandelen en elkaar ontmoeten. Honden bevorderen persoonlijk contact en bevorderen een veilig gevoel. Honden zijn graag bij mensen en worden daarom ook ingezet op therapeutische basis, of bieden hulp. Door een hond voelen mensen zich veiliger in huis en daardoor ook op straat. Honden worden opgeleid omdat zij vanwege hun eigenschappen hier goed geschikt voor zijn.

Uit verschillende bronnen blijkt echter ook dat het houden van huisdieren impact heeft op het milieu en de leefomgeving. Zo is de ecologische voetafdruk van honden groter dan van andere kleine huisdieren. Op internet kunt u meer informatie hierover terugvinden. De navolgende link bevat een artikel waarin de wettenschappelijk bevindingen over dit onderwerp aan de orde komen.

https://www.trouw.nl/nieuws/wie-het-milieu-wil-sparen-zou-z-n-eigen-huisdier-moeten-opeten~be657b9f/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Financiële dekking
De hondenbelasting afschaffen, afbouwen of niet meer dan kostendekkend laten zijn heeft financiële consequenties. De motie hondenbelasting stelt geen voorwaarden hoe de inkomstenderving bij afschaffing van de hondenbelasting moet worden ondervangen.

Behoudt kosten gemeente
Ondanks een breed draagvlak in de raad voor afschaffing van de hondenbelasting, blijft de gemeente in de toekomst kosten maken om het houden van honden in de stad te reguleren. Het blijft noodzakelijk voorzieningen aan te leggen, te beheren en toezicht te houden op de gestelde regelgeving.
Om deze kosten te ondervangen, moet er redelijkerwijs een vorm van kostendekking worden gevonden.

Alternatieve heffing voor kostenverhaal
Zo kan gedacht worden de onroerende zaakbelasting (OZB) extra te verhogen en daarmee de kosten voor het reguleren van het houden van honden te dekken. De OZB is voor gebruikers in 2006 afgeschaft. Kostenverhaal via de OZB wordt dan betaald door de eigenaren van woningen. Andere gemeentelijke belastingen zijn niet of nog minder geschikt voor kostenverhaal.

Ontwikkelingen afschaffen wettelijke grondslag hondenbelasting
Het Burgerinitiatief "afschaffen hondenbelasting" en de mogelijke herziening van het gemeentelijk belastinggebied lijkt op termijn mogelijk. De motie Smolders om de wet te wijzigen en zo de hondenbelasting af te schaffen, haalde tijdens de stemmingen geen meerderheid in de Kamer.
De motie De Kort, werd wel aangenomen. Hierin wordt de regering gevraagd om de financiële gevolgen voor gemeenten van het afschaffen van de hondenbelasting in kaart te brengen, in gesprek te gaan met de VNG, en de kamer te informeren vóór de behandeling van de begroting in het najaar van 2021.
Op 13 oktober is de Tweede Kamer per brief geïnformeerd met als conclusie dat een eventuele wettelijke afschaffing wordt overgelaten aan een volgend kabinet.

Eventuele voortijdige afschaffing hondenbelasting
Normaliter wordt een inkomstenderving vanwege een wettelijke wijziging van het Rijk gecompenseerd. Als de gemeente zelf voortijdig de hondenbelasting afschaft wordt hiervoor geen compensatie van het Rijk gegeven.

Kosten
De kosten die samengaan met het houden van honden zijn niet goed inzichtelijk te maken. Dit heeft verschillende redenen:

1. De kosten die samengaan met overlast kunnen sterk verschillen. Een melding over een loslopende hond en een bijtincident zullen sterk verschillen;
2. Er is geen vastgesteld budget voor het hondenbeleid. Door het "ontschotten" van budgetten is ook niet meer goed inzichtelijk te maken welke kosten gerelateerd zijn aan het houden van honden of voor toezicht op naleving van hond gerelateerde regelgeving;
3. Er wordt een lage prioriteit gesteld aan toezicht. Indien hierin een andere keuze wordt gemaakt, stijgen de kosten.

De kosten die de gemeente wel inzichtelijk heeft kunnen maken, worden geraamd op € 86.000 per jaar. Het vermoeden bestaat dat de kosten in werkelijkheid een stuk hoger zijn, maar dit kan niet worden geraamd.

Verhouding perceptiekosten en opbrengst
Het heffen van een belasting dient in redelijke verhouding te staan tot de kosten (doelmatigheidsbeginsel). In de huidige situatie bedragen de perceptiekosten ongeveer 10% van de

opbrengst van de hondenbelasting. Als de hondenbelasting niet meer dan kostendekkend zou mogen zijn, betekent het dat de perceptiekosten ongeveer 40% gaan bedragen. Daarmee is het heffen van een hondenbelasting niet meer doelmatig. Neem daarbij in overweging dat een kostendekkende opbrengst van € 86.000 aan hondenbelasting ook gemakkelijk kan worden omgeslagen door de OZB te verhogen.

Effecten scenario 1 Afschaffen hondenbelasting

1. **Lasten voor houden van honden worden lager.** Houders van honden hoeven geen hondenbelasting meer te betalen.
2. **Daling inkomsten**. Door de hondenbelasting af te schaffen dalen de algemene inkomsten met € 326.000.
3. **Gemeente blijft kosten houden die samengaan met het houden van honden.** Afschaffen van de hondenbelasting betekent niet dat de gemeente geen specifieke voorzieningen meer hoeft te treffen voor honden en moet toezien op het hondenbeleid en andere wettelijke regelingen.
4. **Prioriteit hondenbeleid en uitvoering regelgeving.** Het hondenbeleid is niet gebudgetteerd en/of geoormerkt. De prioriteit voor toezicht en handhaving op gebied van hond-gerelateerde regelgeving is laag. Hiervoor is immers onvoldoende budget beschikbaar gesteld.
5. **Geen behoud mogelijke compensatie Rijk.**

Effecten scenario 2 Afschaffen hondenbelasting in 5 jaar

1. **Lasten hondenbelasting elk jaar lager.** Houders van honden hoeven uiteindelijk na 5 jaar geen hondenbelasting meer te betalen.
2. **Daling inkomsten over 5 jaar**. Door de hondenbelasting af te schaffen dalen de algemene inkomsten over 5 jaar met € 326.000.
3. **Behoud kosten van gemeente.** Afschaffen van de hondenbelasting betekent niet dat de gemeente geen specifieke voorzieningen moet treffen voor honden en moet toezien op het hondenbeleid en andere wettelijke regelingen.
4. **Prioriteit hondenbeleid en uitvoering regelgeving.** Het hondenbeleid is niet gebudgetteerd en/of geoormerkt. De prioriteit voor toezicht en handhaving op gebied van hond-gerelateerde regelgeving is laag. Hiervoor is immers onvoldoende budget beschikbaar gesteld.
5. **Mogelijk gedeeltelijk behoud compensatie Rijk**

Effecten scenario 3 Behoud hondenbelasting

1. **Houder blijft hondenbelasting betalen.** Geen lastendrukverlaging door afschaffing hondenbelasting.
2. **Geen financieel nadeel.** De gemeente behoudt inkomsten uit de hondenbelasting en hoeft geen alternatieve dekking te zoeken voor de inkomstenderving of kostenbesparing.
3. **Behoud indirecte kostendekking.** Ondanks dat de inkomsten in eerste instantie naar de algemene gemeentekas toevloeien kunnen voorzieningen en beleid voor honden bekostigd worden.
4. **Behoud mogelijke compensatie Rijk.**

Effecten scenario 4 Kostendekkende hondenbelasting

1. **Kostendekkende heffing.** Houders van honden betalen voortaan hondenbelasting voor de kosten die de gemeente inzichtelijk heeft gemaakt.
2. **Het tarief van de hondenbelasting daalt.**
3. **(Beperkte) daling inkomsten**. De geraamde kosten zijn op het moment lager dan de geraamde inkomsten. Dit houdt dat dit scenario een negatief budgettair effect heeft op de gemeentebegroting.
4. **Vorm geven aan prioriteit uitvoering hondenbeleid.** De uitvoering van het huidige hondenbeleid is niet gebudgetteerd en/of geoormerkt. Voor een kostendekkende hondenbelasting is het van belang hier vorm aan te geven. De kosten uitvoering van beleid, toezicht en handhaving en perceptiekosten kunnen dan worden gekoppeld aan de uitvoering van die specifieke taken en voorzieningen voor het houden van honden.
5. **Mogelijk behoud gedeeltelijke compensatie Rijk.**
6. **Geen doelmatige heffing meer**. De perceptiekosten zijn te hoog om hondenbelasting te blijven heffen.

Matrix scenario's hondenbelasting

Scenario hondenbelasting	**Behoud**	**Afschaffen**	**Afschaffen in 5 jaar**	**Kostendekkende heffing**
Daling inkomsten	Nee	Ja	Ja	Deels
Kostenverhaal bij houders	Ja	Nee	5 jaar	Ja
Compensatie Rijk	Ja	Nee	Deels mogelijk	Deels mogelijk
Budget voor hondenbeleid	Ja	Ja	Vervalt na 5 jaar	Ja

6. Maatschappelijk draagvlak

Het maatschappelijk draagvlak voor dit voorstel is niet getoetst.

7. Financiële consequenties

Een eigen voortijdige afschaffing van de hondenbelasting heeft als gevolg dat de gemeente niet meer in aanmerking kan komen voor een mogelijke toekomstige compensatie van het Rijk voor gederfde inkomsten.

De motie stelt geen alternatief om de daling van de inkomsten te dekken. Indien de hondenbelasting behouden blijft, heeft dat geen financiële gevolgen. De inkomsten uit de vast te stellen Verordening Hondenbelasting zijn verwerkt in de Begroting 2022. Als de raad beslist de hondenbelasting af te schaffen, af te bouwen of kostendekkend te maken dan heeft dit negatieve gevolgen voor het begrotingsresultaat voor 2022 en verder.

Bij afschaffing van de hondenbelasting dalen de inkomsten van de gemeente met € 326.000. In geval de hondenbelasting over 5 jaar wordt afgeschaft dalen de inkomsten jaarlijks ongeveer met € 65.000. Omdat de kosten van de gemeente niet goed inzichtelijk zijn te maken zal een kostendekkende hondenbelasting tot een inkomstenderving van de gemeentekas leiden. De hoogte van het bedrag aan inkomstenderving hangt af van de hoogte waarop de kosten worden bepaald.

GEMEENTE HOORN

8. Communicatie

De vaststelling of intrekking van de Verordening Hondenbelasting wordt na besluitvorming door de raad bekend gemaakt op grond van artikel 139 van de Gemeentewet. Daarnaast zal een persbericht worden opgesteld om de Hoornse burgers en bedrijven te informeren.

9. Realisatie

Indien de gemeenteraad besluit de Verordening Hondenbelasting vast te stellen of in te trekken wordt hieraan uitvoering gegeven.

Hoorn, 19 OKT. 2021

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester